

Színész II. Színházi- és filmszínész

szakképesítés megszerzésére irányuló szakmai képzéseket megalapozó programkövetelmény

0. A javaslatot tevő adatai (A megfelelő elem kiválasztandó)

a) természetes személy esetén:

- név:
- lakcím:
- e-mail cím:
- telefonszám:

b) nem természetes személy esetén:

- név: **oktatásért felelős miniszter**
- jogi személy működési formája (cégforma):
- székhely:
- képviselőre (cégjegyzésre) jogosult személy neve:
- képviselőre (cégjegyzésre) jogosult személy telefonszáma:
- képviselőre (cégjegyzésre) jogosult személy e-mail címe:
- kapcsolattartásra kijelölt természetes személy neve:
- kapcsolattartásra kijelölt természetes személy telefonszáma:
- kapcsolattartásra kijelölt természetes személy e-mail címe:

1. A programkövetelmény, illetve az ennek alapján szervezhető szakmai képzés

1.1. megnevezése: Színész II. Színházi- és filmszínész

1.2. besorolása a képzési területek egységes osztályozási rendszere (KEOR) szerinti kód alapján:
0215

2. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítés

2.1. megnevezése: Színész II. Színházi- és filmszínész

2.2. szintjének besorolása

- 2.2.1. az Európai Képesítési Keretrendszer (EKKR) szerint: 4
- 2.2.2. a Magyar Képesítési Keretrendszer (MKKR) szerint: 4
- 2.2.3. a Digitális Kompetencia Keretrendszer szerint: 4

3. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítés és az azzal betölthető munkakör vagy végezhető tevékenység kapcsolata, összefüggése:

Nem releváns

4. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerezhető szakképesítéssel ellátható legjellemzőbb munkaterület, tevékenység vagy munkakör leírása:

A szakképesítéssel ellátható munkaterület:

A Színész II. Színházi- és filmszínész előadói ismereteit, képességeit, eszköztárát felhasználva képes színpadi és filmes alkotó és próbafolyamatban hatékonyan közreműködni, valamint a rendezői utasításoknak megfelelő színészi, csoportos szereplői feladatokat alkotói szándékkal, megfelelő technikai színvonalon, valamint a tevékenységéhez kapcsolódó munka- és balesetvédelmi szabályok betartása mellett ellátni.

A szakképesítéssel rendelkező legfontosabb munkatevékenységei, munkaköre:

- ismeri és betartja a színpadi és filmes alkotás feltétel- és szabályrendszerét
- betartja a színházi és filmes alkotó tevékenységhez kapcsolódó munka- és balesetvédelmi szabályokat

- az alkotófolyamatok során alkalmazza elemző készségét, elméleti ismereteit, valamint szerepépítési technikáit
- a rendezői utasításokat rögzíti, azok betartásával, színpadi és filmes szerepet formál
- a színház– és filmművészethez kapcsolódó egyéni, epizód, illetve csoportos szereplői színészi feladatokat lát el
- felkészültsége és tudása szerint, maradéktalanul ellátja a rábízott színházi, filmszínészi próbafeladatokat belső (színház, stúdió) és külső (pl. vendégszínház, tájelőadás, alkalmi játéktér stb.) helyszínen egyaránt
- színpadi, filmes szerepét a próbafolyamat során kialakított esztétikai formában, meghatározott játéktípusban, megfelelő intenzitással és technikai színvonalon eljátssza színpadi előadás, filmfelvétel során.

5. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítéshez szükséges képzési tartalom szabadalmi vagy szerzői jogi oltalom alatti állása

Nem áll szabadalmi vagy szerzői jogi oltalom alatt

6. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés megkezdéséhez szükséges bemeneti feltételek:

- 6.1. Iskolai előképzettség: érettségi végzettség, iskolai rendszerű, nappali munkarendben tanulók esetén alapkörű iskolai végzettség
- 6.2. Szakmai előképzettség: -
- 6.3. Egészségügyi alkalmassági követelmény: szükséges
- 6.4. Szakmai gyakorlat időtartama: -
- 6.5. Szakmai adottságok, készségek felmérése: szükséges (az előadói, színészi ismeretek elsajátításához szükséges fizikai, mentális, pszichés, intellektuális adottságok, képességek, készségek, jártasságok vizsgálata)
- 6.6. Gyakorlati és elméleti képzési idő aránya: gyakorlat: 70% (50%-ban színpadi, előadó-művészeti szakmai gyakorlat); elmélet: 30%

7. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés elvégzéséhez szükséges foglalkozások minimális és maximális óraszámja: (Amennyiben a programkövetelmény modulszerű felépítésű, a minimális óraszám a modulonként meghatározott minimális, a maximális óraszám a modulonként meghatározott maximális óraszámok összege.)

- 7.1. Minimális óraszámja iskolai rendszeren kívüli képzésben: 960 óra
- 7.2. Maximális óraszámja iskolai rendszeren kívüli képzésben: 1440 óra
- 7.3. Iskolai rendszerű képzésben: a szakmai kerettanterv szerinti óraszám

8. A szakmai követelmények leírása

8.1.

Programkövetelmény-modul neve: Munkavédelmi ismeretek színházi munkaterületeken

Programkövetelmény-modul sorszámja: 1

Programkövetelmény-modul kompetenciáinak elsajátításához szükséges foglalkozások minimális és maximális óraszámja:

- Minimális óraszám: 18
- Maximális óraszám: 24

Képzési forma: Csoportos

Tudás	Képesség	Felelősség	Autonómia
Megismeri a színházi üzem veszélyforrásait, veszélyhelyzeteit, azok elhárításá-	Képes felismerni a színházi üzem veszélyhelyzeteit, alkalmazni azok elhárítá-	A munkavégzés során szem előtt tartja a kitűzött célokat és elvárásokat a	Önállóan képes munkáját végezni, összetett feladatokat szoros irányítás nélkül

nak módszertanát és eszközeit	sának módszertanát és eszközeit	helyi sajátosságok figyelembe vételével.	is megoldani képes
Érti, ismeri a színpadi tevékenység balesetvédelmi előírásait	Eligazodik a színpadi tevékenység balesetvédelmi feltételrendszerében	A munkavégzés során szem előtt tartja a balesetmentes munkavégzés feltételrendszerének elvárásait	Önállóan képes munkáját végezni, a felmerülő akadályokat megoldja
Ismeri színházi üzem kiszolgáló területeinek veszélyforrásait, helyzetait, balesetvédelmi előírásait	Képes felismerni a színházi üzem kiszolgáló területeinek veszélyhelyzeteit, alkalmazni azok elhárításának módszertanát és eszközeit	A munkavégzés során szem előtt tartja a kitűzött célokat és elvárásokat a helyi sajátosságok figyelembe vételével.	Önállóan képes munkáját végezni, általánossá válik a színházi, filmes közösség visszajelzéseiből alkotott felelősségvállalás, a magasabb szintű munkavégzés érdekében

8.2.

Programkövetelmény-modul neve: Színpadi és filmszínészi alakítás

Programkövetelmény-modul sorszáma: 2

Programkövetelmény-modul kompetenciáinak elsajátításához szükséges foglalkozások minimális és maximális óraszámja:

- Minimális óraszám: 942
- Maximális óraszám: 1416

Képzési forma: Csoportos

Tudás	Képesség	Felelősség	Autonómia
Megismeri a színpadi és filmes színészi tevékenységhez szükséges előadói technikai eszközöket	Képes kialakítani és fejleszteni a színpadi és filmes színészi tevékenységhez szükséges előadói technikai adottságokat és ismereteket, koncentráció és kontrolláló képességeket	A munkavégzés során szem előtt tartja a kitűzött célokat és elvárásokat az alkotói célok megvalósítása érdekében	Önállóan képes munkáját végezni, valamint az összetett feladatokat próbavezető irányításával képes megoldani
Érti, ismeri a mindennapi élet helyzeteinek feldolgozási technikáit, a dráma-részletek értő és színvonalas megjelenítésének módszertanát, a színpad és a film szerepépítési technikáit	Képes színészi helyzetgyakorlatok improvizálására, a mindennapi élet helyzeteinek feldolgozására, dráma-részletek értő és színvonalas megjelenítésére, színpadi kapcsolat teremtésére, a színpadi szerep megformálására, a színpad és a film szerepépítési technikáinak önálló alkalmazására	A munkavégzés során szem előtt tartja a kitűzött célokat és elvárásokat az alkotói célok megvalósítása érdekében	Önállóan képes munkáját végezni, valamint az összetett feladatokat próbavezető irányításával képes megoldani
Ismeri a szövegértelmezési, elemzési stratégiákat, azok alkalmazásának módszertanát	Képes szépirodalmi verses, prózai és párbeszéd formájú szövegek tagolt, árnyalt és kifejező előadásának technikai megvalósítására	A munkavégzés során szem előtt tartja a kitűzött célokat és elvárásokat az alkotói célok megvalósítása érdekében	Önállóan képes munkáját végezni, valamint az összetett feladatokat próbavezető irányításával képes megoldani
Ismeri a beszédelemzési módszereket, a beszéd-technikai fejlesztés, javítás technikáit	Képes a beszédelemzési módszerek, fejlesztő, javító, szinten tartó gyakorlatok alkalmazására	Felelősséget vállal az elvégzett munka tartalmáért és formájáért	Önállóan képes munkáját végezni
Átlátja, a különböző szerkezetű, stílusú, műfajú szövegek (vers, monológ, dialóg) érzelmi, gondolati tartalmának kifejezését	Képes különböző szerkezetű, stílusú, műfajú érzelmi, gondolati tartalmának kifejezésére	Felelősséget vállal az elvégzett munka tartalmáért és formájáért	Önállóan képes munkáját végezni, valamint az összetett feladatokat próbavezető irányításával megoldani képes
Pontos szakmai ismeretekkel rendelkezik a színpadi éneklés technikai alapjai-	Képes a különböző hangulatú, műfajú dalok műfaji sajátosságainak megfelelő	Felelősséget vállal az elvégzett munka tartalmáért és formájáért, az előadás-	Önállóan képes munkáját végezni, valamint az összetett feladatokat próbaveze-

ról, a különböző hangulatú, műfajú dalok (operett, musical, szonon, táncdal, kuplé stb.) műfaji sajátosságairól	énektechnikák alkalmazására	egészen történő megjelenítéséért	tő irányításával képes megoldani
Átlátja és ismeri a színpadi kifejezéshez szükséges testhasználat kialakításának technikáit, az alkalmazott koreográfiák elsajátításának módszertanát, a balettánc, jazz-balett, néptánc mozgásformáinak és stílusainak alapelemeit	Képes a fizikai kondíció, állóképesség fejlesztésére, a test részeinek, izomzatának tudatosítás és kontrollált irányítására	Felelősséget vállal az elvégzett munka tartalmáért és formájáért, az előadás-egészen történő megjelenítéséért	Önállóan képes munkáját végezni, valamint az összetett feladatokat próbavezető irányításával képes megoldani
Átlátja a színház és film-művészet, valamint drámairodalom jelentős korszakait, ismeri jelentős drámai alkotásait	Képes alkotó módon felhasználni elméleti ismereteit, a szöveg-, helyzet- és szerepelemzési módszereket	A munkavégzés során szem előtt tartja a kitűzött célokat és elvárásokat az alkotói célok megvalósítása érdekében	Önállóan képes munkáját végezni

9. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítés társadalmi-gazdasági hasznosíthatóságának bemutatása (munkaerő-piaci relevanciája):

A Színész II. Színházi- és filmszínész a művészet, a kultúra, a közművelődés intézményrendszerében, intézményeiben, előadó-művészeti produkciókban, színházi, filmes, televíziós, média területeken és felületeken széles körben alkalmazható szakember.

Előadó-művészeti szaktudása és képességei révén alkalmas a helyi, valamint szélesebb közösségek, közönség és befogadói rétegek kulturális identitásának, hagyományainak, esztétikai érzékének fejlesztésére, ismereteinek gyarapítására, művészeti, szórakoztató ipari, valamint didaktikai és pedagógiai feladatok színvonalas ellátásával, a társadalmi kulturális igények felkészült szolgálatára.

Tevékenysége elsősorban a helyi társadalom művészeti, közművelődési intézményrendszerében jelenik meg, erősítve e közösségek szociális viszonyhálózatának kialakulását, fejlődését, együttműködésük eredményes megvalósulását.

10. A képesítő vizsga megszervezéséhez szükséges feltételek és a képesítő vizsga vizsgatevékenységeinek részletes leírása

10.1. Személyi feltételek: Az egyes vizsgatevékenységek lebonyolításában a hatályos köznevelésről, illetve a szakképzésről szóló törvények előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.

Ezen túlmenően a képesítő vizsgán alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

- Felsőfokú szakirányú (színházművészeti szakember, illetve művész) végzettség
- Felsőfokú végzettség és közoktatásvezetői szakirányú végzettség

10.2. Tárgyi feltételek:

- Professzionális scenikai feltételrendszerrel rendelkező színpadi játéktér
- Szóbeli vizsgára alkalmas terem
- Számítógépes munkaállomás, nyomtató
- Internet-kapcsolat

10.3. Vizsgatevékenységek részletes leírása

Megnevezése	Időtartama	Egyes vizsgatételek és feladatok bemutatása	A mérés módszere	Az értékelés szempontjai	Súlyozása százalékos arányban kifejezve a vizsga egészének értékelésében	Egyéb követelmények
Gyakorlati vizsgatevékenység: Színpadi alakítás	min. 60 perc (a vizsgaelőadás teljes játékidője)	Szerepfeladat végrehajtása (a felkészülési időszak kezdetekor kijelölt feladat)	pontozás, maximum 100 pont	A szerepfeladat végrehajtásának, a színészi eszközrendszer működtetésének felkészültsége, a megvalósítás színvonala	70%	A vizsgaelőadásban kijelölt, dramaturgiai szempontból jelentős szerepfeladat megvalósítása
Szóbeli vizsgatevékenység: Színház és drámatörténet, műelemzés	45 perc (30 perc felkészülési idő, 15 perc válaszadási idő)	Szóbeli vizsgatevékenység, tételsor alapján	pontozás, maximum 100 pont	A tételben meghatározott művelődés-, színház és drámatörténet ismeretek alkalmazása, az elemzőképesség, valamint a szakzerű és hatékony kommunikáció színvonala.	30%	

10.4. A képesítő vizsga egészének értékelése:

A képesítő vizsga egyes vizsgatevékenységeihez rendelt vizsgafeladatok érdemjegye az elért %-os teljesítmények alapján:

- 81 - 100% jeles (5)
- 71 - 80% jó (4)
- 61 - 70% közepes (3)
- 51 - 60% elégséges (2)
- 0 - 50% elégtelen (1)

Ha minden vizsgafeladat eredményes, úgy a képesítő vizsga osztályzatát a vizsgafeladatonként elért érdemjegyek vizsgafeladat értékelési arányával súlyozott átlaga alapján kerekítve, az általános szabályok szerint kell meghatározni.

Sikertelen a képesítő vizsga, ha annak bármelyik vizsgatevékenységéhez rendelt vizsgafeladatának érdemjegye elégtelen (1).

Javítóvizsga esetén csak az elégtelenre, illetve pótlóvizsga esetén csak az igazoltan nem teljesített vizsgatevékenység ismétlése szükséges.

A képesítő vizsga gyakorlati vizsgatevékenységének elégtelen értékelése esetén javító vizsga egy év múltán tehető.

Iskolarendszeren kívüli vizsgáztatás esetén a gyakorlati vizsga időpontja a színházi előadást bemutató színház műsorrendje szerint alakul.

10.5. A képesítő vizsga menetének leírása:

10.5.1. A vizsgára bocsátás feltétele

Az iskolai rendszerű képzésben az évfolyam teljesítését igazoló bizonyítványban foglaltak szerint teljesített tantárgyak sikeres megvalósítása a szorgalmi időszak végéig.

A képzési programban előírt színpadi, előadói gyakorlat (2 év, illetve a gyakorlati képzési idő 50 %-ának megfelelő) teljesítéséről szóló igazolás

Az iskolarendszeren kívüli képzésben valamennyi modulzáró vizsga eredményes letétele, illetve képzési tanúsítvány

A képzési programban előírt színpadi gyakorlat (legalább 2 év) teljesítéséről szóló igazolás

Színpadi-, filmszínészi tevékenységgel kapcsolatos referencia, ajánlás (igazgató, rendező) bemutatása

A modulzáró vizsga gyakorlati vizsgatevékenysége alóli felmentés feltétele: legalább két éves – a hatályos rendeletben nemzeti vagy kiemelt színházi szervezetként besorolt intézményben teljesített – szakmai gyakorlat során eljátszott több szerep igazolása

10.5.2. Írásbeli vizsgatevékenység: -

10.5.3. Gyakorlati vizsgatevékenység

A vizsgafeladat ismertetése: Színpadi szerep repertoáron szereplő színpadi előadásban vagy nyilvános vizsgaelőadásban, professzionális színpadi feltételrendszerben történő megformálása

A vizsgafeladat időtartama: min. 60 perc (a vizsga-előadás teljes játékideje)

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 70%

10.5.4. Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat ismertetése: A dráma- és színháztörténeti, művelődéstörténeti filmtörténeti és műelemző, dramaturgiai ismeretek bemutatása a kötelező és ajánlott szakirodalom, valamint a tételsorban szereplő vizsgakérdések alapján

A vizsgafeladat időtartama: 45 perc (30 perc felkészülési idő, 15 perc válaszadási idő)

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 30%

10.6. A képesítő vizsgán használható segédeszközök és használatuk részletes szabályai:

A képesítő vizsga gyakorlati vizsgatevékenységén a szerepfeladat megvalósításához szükséges eszközök, kellékek, jelmezek szakszerű használata a vizsgafeladat része, a szóbeli vizsgatevékenység során egyéb segédeszköz nem használható.